

Försäkringskassan

Processjuridiska enheten Malmö
Jenny Holmfrid, 010-111 74 71

200494683276_2020-0033499494 1 (2)

Datum
2020-09-28

Personnummer
19670915-0251

Kammarrätten i Jönköping
Box 2203
550 02 Jönköping

Till:
Högsta förvaltningsdomstolen

HÖGSTA FÖRVALTNINGS-
DOMSTOLEN
Bered Enhet 1

INKOM: 2020-09-29
MÅLNR: 5557-20
AKTBIL: 1

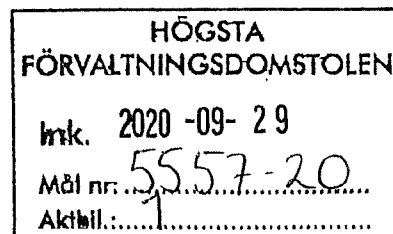
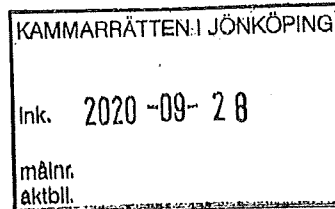
Överklagande

Klagande

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten i Malmö
Box 4153
203 12 Malmö

Motpart

Nezar Birgul, 19670915-0251
Rimsmedsvägen 13 A, LGH 1002
393 52 Kalmar

Avgörande som överklagas

Kammarrätten i Jönköpings dom den 28 juli 2020 i mål nr 482-20.

Saken

Etableringsersättning enligt förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.

Försäkringskassan begär att Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd i målet.

Yrkande

Försäkringskassan yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut den 5 april 2019.

Skälen för prövningstillstånd

Frågan i målet är om det föreligger särskilda skäl för att bevilja ersättning längre tid tillbaka än månaden före ansökningsmånaden då felaktig information givits av anställd på Försäkringskassans servicekontor.

Då det saknas vägledande praxis på hur begreppet särskilda skäl ska tolkas i 10 kap. 5 § förordning (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser är det oklart om lagstiftaren avsett att brister i information eller handläggning från en myndighets sida ska omfattas av detta begrepp. Det är därför av vikt för rättstillämpningen att frågan prövas av högre instans.

Motivering

Enligt 10 kap. 5 § förordningen om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser får ersättning för längre tid tillbaka än månaden före ansökningsmånaden lämnas endast om det finns särskilda skäl.

Det är ostridigt att Nezar Birgul vid två tillfällen fått information från en anställd på Försäkringskassans servicekontor om att han skulle kunna ansöka om ersättning för december 2018 även efter utgången av januari 2019.

Kammarrätten har i sitt avgörande ansett att den information som lämnats i sig bör kunna förstås som att myndigheten har bedömt att det finns särskilda skäl för att bevilja ersättning trots en sen ansökan. Försäkringskassan skulle alltså enligt detta resonemang redan innan en ansökan lämnats in ha avgjort frågan om särskilda skäl. Enligt Försäkringskassans uppfattning kan en bedömning av om särskilda skäl föreligger göras först efter det att en ansökan faktiskt gjorts och utifrån omständigheterna i det enskilda ärendet. Frågan i aktuellt mål är därmed istället om den omständigheten att en sökande fått felaktig information från en myndighet kan anses vara ett sådant särskilt skäl som avses i 10 kap. 5 § förordningen om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.

Det framgår inte i förordningen vad som kan anses utgöra sådana särskilda skäl. Det inträffar ibland att en myndighet lämnar felaktig information eller gör fel i handläggningen. Det oklart om lagstiftaren avsett att sådana brister från en myndighets sida kan utgöra särskilda skäl, och det saknas också vägledande praxis i frågan.

Särskilda skäl bör enligt Försäkringskassans uppfattning avse sådana omständigheter som är hänförliga till den sökande själv och som medför att denne varit förhindrad att ansöka i tid, exempelvis sjukdom eller ett olycksfall. Det skulle också på grund av någon annan omständighet kopplad till den sökandes livssituation kunna framstå som ursäktligt att ansökan inte gjorts i tid. En sådan omständighet skulle exempelvis kunna utgöras av ett dödsfall av en nära anhörig.

Okunskap om regler och förfaranden, eller avsaknad av information om var och hur man ansöker om ersättning, bör inte anses utgöra särskilda skäl. Detta gäller även i ärenden där den sökande på grund av exempelvis språksvårigheter kan ha svårare att ta reda på eller förstå information än vad som normalt är fallet.

Försäkringskassan anser inte heller att den omständigheten att en myndighet lämnat felaktig information är en sådan omständighet som skulle utgöra särskilda skäl enligt förordningen. Det förfarande som istället finns för att kompensera den sökande i en sådan situation är möjligheten att begära skadestånd från den myndighet som orsakat skadan.

Det bör ankomma på den sökande att visa att det finns särskilda skäl för att ersättning ska lämnas trots en för sent gjord ansökan. Det har i nu aktuellt mål inte framkommit att Nezar Birgul, av någon sådan anledning som anges ovan, har varit förhindrad att ansöka om etableringsersättning i rätt tid. Det har inte heller framkommit någon annan omständighet av den art som anges ovan som gör att den sena ansökan framstår som ursäktlig. Försäkringskassan anser därför att det saknas särskilda skäl för att lämna ersättning för längre tid tillbaka än månaden före ansökningsmånaden.

Försäkringskassan

Gun Borgstedt
Verksamhetsområdeschef för VO Processjuridik